

DEBRECZEN

Előfizetési ár az évfolyamért:
HELYBEN: Negyedévre 4 korona
Félévre 8
Egyes szám ára 30 fill.
VIDEKEN: Negyedévre 4 K 50 f.
Félévre 9 K —
Egyes szám ára 40 fill.

Negyvenkilencedik évfolyam.
95-ik szám.
Kedd, 1917 december 25.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Dobó-utca 7. szám. Telefon: 412.
Lapkiadó Horvitz Zsigmond.

A negyedik háborus Karácsony

virradt reánk. A béke és a szeretet ünnepe, az a nap, mikor az emberiség egy rövid időre újból meg újból visszatér boldog gyermekkorának hívő Messiás-várásához, hogy a költészet és a hit áldott zománcával vonja be a rideg valóságot.

Édes reménység módjára ragyog felénk ez a szent nap, a vigasztalan szenvedések és hosszú megpróbáltatások felleges égboltját áttörve fényével. Nem az a szomorú ünnep már a mostani, ami három elődje volt, a fásult csüggedés mögött most már a remény is ott él, reménye egy szép és szabad jövőnek, mikor az emberek nem fognak többé egymás élete ellen törni és a szellem mindennél magasabb alkotásait egymás megrontására felhasználni.

Az Oroszországgal kötött fegyverszünet az első lépés az általános hatalmi feltékenykedéstől és nemzeti ellentétektől meg zavart béke felé.

Talán a Gondviselés különös rendelkezése, hogy ennek a diadalmas nagy világtörténelmi mozzanatnak éppen a szent ünnep hónapjában kellett bekövetkeznie.

Hogy első szabad fellélegzésünk az emberiségnek ehhez a százszorosán megszentelt dátumjához kapcsolódik és a nyugalmas bizalom első, már-már egészen elfelejtett érzése a Karácsony ünnepi hangulatával összeforrva ringalja édes békébe lelkünket.

Ezen a nagy napon minden kétségnek és kishitűségnek szégyenkezve kell elnémulnia.

Nem szabad egy pillanatig sem kétekednünk abban, hogy a millió szivtől sóvárgott béke boldog korszaka immár küszöbön van és diadalmas beköltözése az annyi szenvedéstől dult világba már csak rövid idő kérdése lehet.

Soha több hittel, sóvárabban, lelkesebben és bizakodóbban, soha könyesebben és imádságosabb szívvvel nem várták még a Messiást, akinek szava béke és tanítása emberszeretet. Akinek intésére a háborgó vihar meghunyászkodva elül, s kinek isteni lábai előtt a tigris barátságos társalkodásban fekszik a szelid báránnyal.

Mielőtt a béke várva-várt Messiása megadatott volna a szenvedések és az önnön bűneitől felidézett kinok közepette hányatott emberiségnek, nem egy proféta jött el, hogy szózatot ajakkal és átszellemült igékkel hirdesse a Meg-

váltó közeledését. De szavuk most is csak kiáltó szó volt a pusztában.

Most végre megszületett a rég-várt gyermek és szegényes bölcsőjéhez tisztelő alázattal zarándokol az ezer sebből vérző emberiség a világ minden taja felől. Vezércsillaga, mely a bethlehemi jászolhoz kalauzolja: a hit. Hite egy szebb, megváltott boldog jövőnek, az örök békeesség áldott korszakának.

Állandóság vagy változások közt.

Aki figyelemmel kíséri az értékőselei eseményeket, valósággal megdöbbenhet a zilaaj arfolyamhullamzásokon. Egyik napról a másikra roppant emelkedéseket láthatunk, amelyekkel néha huszonnégy órán belül követ zuhanásszerű esés Jaj annak, akinek minden ökeje ott hanyódik gyöngye sajkaként, az értékeknek ezen a vharos tengeren. De az sem lehet sokkal nyugodtabb, akiknek arukkekben van elhelyezve a vagyona.

A különbség közeli lehetőség, az általános béke föl-fölcsillamló reménye, az Oroszországgal már-már megindult kereskedelmi forgalom szinte kaotikus forrongást idéz elő az árakban. Ki az, aki ennyire kiszámíthatatlan körülmények közt szerencsejáték-zerű kockázat nélkül tudna karkulálni? Már pedig aki hibát követ el a számításban vajmi könnyen tönkre mehet.

A megvívó és leheő árváltozások emez áradatában, egyetlen állandó és biztos elhelyezést kínáló alkalom a tőke számára: a hetedik magyar hadikölcsön. Ennek mai 96.60 illetőleg 91.70 koronás kibocsátási árfolyama alatta áll a magyar állam egész erkőcsi és pénzügyi súlyával biztosított névértéknek, tehát csak emelkedhetik, a 6, illetve 5 1/2%-os kamat biztosítására pedig még külön adóbevételeiről is gondoskodott a kormány.

A hadikölcsön, ha kellő eredménnyel zárul, nemcsak a magántőke, hanem az állami pénzügyek számára is biztosíthatja az állandóság és rendezettség jellegét, sőt ehhez is nagy mértékben járulhat hozzá, hogy a háboru és béke határán szörnyen kavargó külpolitikai viszonyok minél előbb a béke területén leljenek megállapodásra.

A Vigszínház vasfüggőnye.

Mikor olvasóink figyelmét a színház igazgatóságának alábbi dolgaira akarjuk felhívni, lehetetlen mindjárt eleve néhány szó megjegyzést nem fűzni az elősorolandó tényekhez. Mi a Vigszínház megnyitását soha, egy pillanatig sem tartottuk valóban szükségesnek és kulturális szempontból kívánatosnak. Mert ha az eset valóban úgy is állana, hogy színházlátogató közönségünk számaránya az utóbbi esztendőik során váratlanul meggyarapodott, ebből még másra, mint a háborus konjunkturának minden területen egyaránt érezhetővé vált hatására nem következte volna.

Ezzel szemben a legnagyobb könnyelműség volna azt állítani, hogy a közönség valóban definitív és értékes módon megsaporodott, elannyira, hogy igényeit többé egy színház nem lesz képes kielégíteni. Megnyugtathatunk mindenkit, hogy a Csokonai-színház, ha lelkiismeretes en eleget tesz minden re várakozó feladatnak, még jó ideig ki fogja elégíteni a város ez irányú összes igényeit.

Miután azonban nem vagyunk a concessziók és az ötven százalékos kiegyezések emberei, a fentieknek és annak dacára, hogy mi a Vigszínház megnyitásában legjobb akaratunk mellett sem láunk egyebet üzleti tranzakciónál, kíváncsian vártuk, sőt sürgettük azt. Mert a direktió hihetetlen reklámozása után a közönség iránt tartozó köteletségének tekintetűk az ily módon felidézett várakozás kielégítését.

Ugy látszik azonban, ez egyszer az igazgatóságnak még jobban szívében fekdött az új színház megnyitásának dolga, mint nekünk, s a Vigszínház megnyílt. Nem mondhatjuk, hogy tulságosan korán, mert a reklám már régen nem fukarkodott az ez irányú ígérekkel. De azért még is korán, mert az előkészületek még korántsem érték el a befejezettség stádiumát, mikor az új színpad már visszhangzott a hisztériók lépteitől.

Hogy az előkészületek hiányossága milyen különböző dolgokban vált azonnal érezhetővé, nem is szükséges részletesen kifejtenünk. Fűtve az új helyiség még ma sincsen kellően, a világítás körül pedig állandók a zavarok. **A legnagyobb mulasztás azonban a vasfüggöny hiánya.** Pedig az igazgatóság — tudomásunk szerint — be is szerzett ilyen, csak éppen nem volt ideje rá, hogy a kellő gyorsasággal felszereltesse. És a színház azért megnyílt. **Megnyílt az összes biztonsági rendszabályok és intézkedések ellenére,** melyek felszámíthatatlanul sok szempontból írják elő és tartják szükségesnek a **vasfüggöny** felszerelését.

Most már teljes joggal kérdezhetjük tehát, hogy miért nyílt meg a Vigszínház, mielőtt ez a közbiztonsági szempontból ööpöt sem lényegtelen in-

kedést végrehajtották volna? Nyilván nem azért, hogy a közönség várakozását oktanul fel ne csigázták legyen, mert az igazgatónak az ilyesmi iránt édes-kévs tapintat mutatott; hiszen nem egy hárdajét tűzték már ki az új színház megnyitásának olyan időpontokra, mikor az nem történt, talán már előre tudhatóan sem történhetett meg. Tehát más okok kell, hogy legyen ennek a nagy sietségnek.

Hogy pedig ez az ok nem egyéb, mint az „új útle.” mielőbbi üzembe hozatala és a haszonok mielőbb leendő elérése, — más szóval, hogy a **vasfüggöny** csak azért hiányzik az új színpadról, mert az igazgatóság **nem akart még néhány napig várni** a bevételek besöprésével — afféle egyszerű analógiaim következtetés teljes bizonyosságot nyújthat mindenkinek. Ha nevezetesen arra a számtalan egyéb cselekedetre gondolunk, melyek az igazgatóság ez évi működésére reágyonják pecsétjüket és melyek mind — az elsőtől az utolsóig — az üzleti szellem jegyében születtek meg.

Adakozzunk a rokkant katonáknak!

Munkaközvetítő és Népjóléti Központ.

Dr. Pető Pál rendőrkapitány felolvasása Budapesten.

Magyarországon a háború előtti sem rendszeres hatósági munkaközvetítés, sem semmiféle intézmény, amely a szegény emberek ügyes-bajos dolgaival foglalkozni volna, nem létezett. A szegény emberek ügye „szegény-ügy” volt, hivatalos államhátszámítás a legkevesebb formák közt. Azok a szépen megszervezett intézmények, a „settlement”-ek, amelyek az angolnyelvű országokban a szegényebb néposztályok ügyes-bajos dolgait intézik, nálunk teljesen ismeretlenek. A háború alatt megteremtettek Magyarországon a népjóléti gondokodás fejé: a népjóléti miniszteriumot.

A helyes utat a népjóléti intézmények megszervezésében utalják, Debreczen városra találta meg. A Munkanélküliség Elleni Küzdelem Magyarországi Egyesületében szer-

dán este dr. Pető Pál, Debreczen város egyik kitűnő képzettségű rendőrkapitánya, a debreczeni Népjóléti Központ vezetője, egy előadásban ismerte meg a Debreczenben megalakított szervezetet, melynek létesítésére a város 40.000 koronát szavazott meg. A szervezés alapföladata a következő:

A munkaközvetítő és országos szervezéséről szóló 1916:XVI. t. c. értelmében a törvényhatósági városok kötelesek munkaközvetítői létesíteni. A háborús lakásrendelet kivánatosnak mondja, hogy a vidéki városokban lakáshivatalt állítsanak föl. A hadirokkantak és árva gondozása szintén hatósági föladat lesz. Ha mindegyik intézményt és hozzá még a szegény-ügyet, az anya- és csecsemővédelmet, valamint a tüdővész elleni küzdelmet is, külön helyiségben külön emberintézi, ez tühetetlen sok improduktív kiadást, a szegény emberekre ötszázalékos zaklatást és végül azt a veszedelmet is jelent, hogy a sok órába közt elvész a gyerekek, hogy a szegény embert bedugító intézmények egymás mellett, sőt egymás ellen dolgoznak.

Debreczen városában mindezeket az intézményeket egyetlen népjóléti központba összpontosítja közös vezetés alatt. Abból indulva ki, hogy a munkás baja rendszeresen a munkanélküliséggel kezdődik, mindjárt gondoskodni akar azokról a munkásokról, akik munkához nem jutnak. Erre a célra a Népjóléti Központ állandóan elő fog készíteni hasznos közmunkákat, esetleg foglalkoztató műhelyeket, ahol a munkanélküliek munkához jutnak. Ha a munkanélküliek száma — válságos időkben — nagy ahhoz, hogy ily módon lehessen foglalkoztatni, a központ gondoskodik munkanélküli segélyről. Hogy a munkanélküliek, valamint az állásnélküliek földét nélkül ne maradjanak, a Népjóléti Központ férfi és nők számára ingyen, vagy minimális díjazással szállást tart föl. A munkanélküli családok munkások lakásügyével a lakáshivatalt, amely a központ keretében működik, gondoskodik.

A központ főadata lesz a betegség vagy szerencsétlenség által sújtott munkások segélyezése a rendszeres szegénységélyezés megalázó formáinak az elkerülésével. A központ ad ingyenes tanácsot mindenféle ügyes-bajos dolgokban: intézi a hadiözvegyek- és árváknak a dolgát, a csecsemő- és anyavédelmet, a tüdővész elleni küzdelmet. Mindezeket a föladatokat a munkások szakszervezeteivel és az ezekre a föladatokra kijelölt országos szervezetekkel (Stefánia-szövetség, Hadigondozó Hivatal stb.) kapcsolatban.

Mindenesetre örömmel látjuk, hogy most ebben a városban komoly kezdeményezés történt a népjóléti ügyek intézésére; komoly és szociális szellemű kezdeményezés, amely a szegény néppel együttesen, a munkásság intézményivel kapcsolatosan akar a bajokon segíteni és nem jótékony hangversenyek és reklamadakozások révén. Nem jótéteményeket akar osztogatni, hanem erre hivatott intézmény keretében speciális jogokat ad a szegény embereknek.

Forman nátha ellen

Sejence ára 40 fillér

Oroszország

mostani kormányának, a bolsevik párt vezérférfiainak, szembe kellett szállnia a magát független köztársasággá proklamált Urajnával, hogy végre végképpen leszámolhasson a forradalom ellenségeivel.

A bolsevik kormány ultimátumot küldött az ukrán radának, amelyben hadüzenettel fenyegette meg arra az esetre, ha a vörös gárda csapatainak nem engedi meg a területén való átvonulást.

Az ukrán köztársaság kormánya közölte az orosz kormánnyal, hogy hajlandó a vitás kérdéseket tanácskozáson megoldani. Jegyzékében Ukrajnia forradalmi törzskara annak a reményének ad kifejezést, hogy a pártviszály mindkét fél kölcsönös megaláztatására szerencsésen elintéződik.

A polgárháború ezalatt folyik tovább. A mérközés lefolyásáról egészen megbízhatatlan hírek érkeztek. Az egyik hír azt újságolta, hogy a maximálista gyalogos csapatok átpártoltak a kozákokhoz, a vörös gárda pedig letette a fegyvert és megadta magát.

Valószínűtlenné tette ezt a hírt, mert ugyanebben foglaltatik az is, hogy Kaiedin üzenetet küldött Pétervárra, amelyben a polgárháború befejezését javasolja azzal a feltétellel, hogy a bolsevikiek nem fognak beavatkozni a Don vidék ügyeibe és nemzeti kormányt alakítanak.

A maximálista csapatok elpártolásának ellenkezőjét olvastuk ki viszont Kriienko főparancsnok jelentéséből, amely szerint a maximálista csapatok diadalmasan folytatják tovább előrenyomulásukat.

A bresztlitovszki béketárgyalásokhoz a kettős monarchia külügyminisztere már megérkezett, a német külügyi államtitkár szintén, úgy hogy a tárgyalások azonnal kezdetüket vehetik, amint a bolgár és török megbízottak is megérkeznek.

A béketárgyalásokhoz igen nagy reményeket fűznek, mert a központi hatalmak megbízottai olyan meghatalmazást kaptak, amelyek a kölcsönös megaláztatást elősegítik.

Jegyzett hadikölcsönt?

URANIA

Ma

Pásztor Árpád nagyhirű darabja

Vengerkák

regényes életkép 4 felvonásban Főszereplők Lenkeffy Ica és Törzs Jenő.

Kitűnő kísérő műsor!

Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor.

Karácsonyi istentiszteletek

a református templomokban:

Karácsony első napján: Nagytemplomban d. e. 9 órakor predikál dr. Baltazár Dezső püspök, ágendázik Erdős Károly e képzőint. tanár; d. u. 2 órakor predikál Ördög Lajos s.-lelkész. Kistemplomban d. e. 9 órakor predikál Dicsőfi József lelkész, ágendázik Szele György lelkész; d. u. 2 órakor predikál Kolozsvári Kiss László s.-lelkész. Kossuth utcai templomban d. e. 9 órakor predikál Zih Sándor lelkész, ágendázik Molnár Ferenc s.-lelkész; d. u. 2 órakor predikál Molnár Ferenc s.-lelkész. Árpád-téri templomban d. e. 9 órakor predikál Uray Sándor lelkész, ágendázik Erdélyi Sándor s.-lelkész; d. u. 2 órakor predikál Nemes István s.-lelkész. Ispolyi templomban d. e. 9 órakor predikál Könyves Tóth Kálmán lelkész, ágendázik Nemes István s.-lelkész; d. u. 2 órakor predikál Márton Sándor s.-lelkész. Homokkeri imaházban d. e. 9 órakor predikál és urvacsorát oszt Kovács János vallásnár, d. u. 2 órakor predikál Erdélyi Sándor s.-lelkész. Városi szegényházban d. e. 9 órakor predikál és urvacsorát oszt Márton Sándor s.-lelkész.

Karácsony másodnapján: Nagytemplomban d. e. 9 órakor predikál Nemes István s.-lelkész, d. u. 2 órakor Konrád Zoltán s.-lelkész. Kistemplomban d. e. 9 órakor predikál Konrád Zoltán s.-lelkész, d. u. 2 órakor Ördög Lajos s.-lelkész. Kossuth utcai templomban d. e. 9 órakor predikál Ördög Lajos s.-lelkész, d. u. 2 órakor Török József s.-lelkész. Árpád-téri templomban d. e. 9 órakor predikál Molnár Ferenc s.-lelkész, d. u. 2 órakor Kolozsvári Kiss László s.-lelkész. Ispolyi templomban d. e. 9 órakor predikál Erdélyi Sándor s.-lelkész, d. u. 2 órakor Nemes István s.-lelkész. Homokkeri imaházban d. e. 9 órakor predikál Márton Sándor s.-lelkész, d. u. 2 órakor Erdélyi Sándor s.-lelkész.

A róm. kath. templomban:

Karácsony ünnepén reggel 6 órakor pástorok miséje. 7, 8, háromnegyed 11 és fél 12 órakor csendes szentmisék, 9 órakor ünnepélyes mise, utána szentbeszéd. Délután 3 órakor ünnepélyes litánia, utána szentbeszéd, rózsafüzér és háború ajtatosság.

Szerdán, Szt. István első vértanu ünnepén az istentiszteletek sorrendje olyan, mint volt 23-án, vasárnap.

Az ág. ev. templomban:

Karácsony első napján d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet és oszt utána urvacsorát; d. u. 5 órakor Labossa Lajos árvaházi lelkész predikál.

Karácsony második napján d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet, utána urvacsorát oszt Szuchovszky Gyula s.-lelkész; délután 3 órakor predikál Szuchovszky Gyula s.-lelkész.

A gör. kath. templomban:

Kedden, Karácsony első napján délelőtt 9 órakor nagy szentmise, szentbeszéd és műroválás, d. u. 3 órakor vecsernye és rózsafüzér ajtatosság.

Szerdán, Karácsony másodnapján úgy, mint első nap minden.

Karácsony harmadnapján úgy, mint az előző ünnepnapok alatt.

Irodalom.

Megjelent Kiss József új költeményes kötet. A magyar vers irás ősz mestere Kiss József ünnepi ajándékkal lepte meg karácsonyra az ország közönséget. Megragadó előszó kíséretében, szebbnél-szebb versek egész koszorújával jelenik meg a könyvpiacra. Az „Avar” című, külsőre is impozáns, kötet versei méltán tarthatnak számot országos érdeklődésre. Ezek a versek oly tisztán, oly nemesen, s oly szíven öntlenk a költő ajkáról, mintha lelke az öregkor mesgyéjén csordulig telt volna megható új érzelmességgel. De az irodalomtörténet is kiemelkedő eseményként fogja méltatni a költő most megjelent „Avar” című verskötetét, mer: két stancákban írta meg a szelbeszélés jelent meg benne, melyk az agg költő legmaradandóbb versei közül valók, igazi jelen őszületet ma még mérlegelni is alig tudjuk. Az egyik „Janó és Hanka” címmel egy kis tót fiú és tót leány üde s pajzán szerelmi regénye s tiszta természetessége, csillogó élénk sége utólrhetetlen. A másik a „Legendák a nagyapánról” ciklus egy nagyobb, önálló darabja „A levél” címmel, s csupa önvallomás. Egy nagy költő gazdag termését adja tehát az „Avar” a magyar olvasóközönségnek s így a messzező irodalmi sikeren túl, bizonyára országos népszerűségben lesz része. A kiadó Athenaeum r. t. pompás kiállításról gondolkodott. A nagyalakú kötet 5 oronáért kapható a könyvkereskedésekben.

HIREK. Szezon.

Karácsony ünnepén . . .

A rettenetes világháború borzalmas vérvizatarában, az Élet kétségbeesett jajdulásának irtózatossága hangja süvít felénk és a világ felfordulásának nyomán fakadt nyomorúság, köny, szomorúság, bűn, szenny, erkölcsi romlottság, sivár önzés, toporzékoló gőg szilaj kavardásának közepette, immár negyedszer virrad ránk a keresztény világnak és a Szeretet Istenének magasztos ünnepe, a szent Karácsony . . .

N héz, szürke párakkal és fájó sóhajokkal van tele a levegő . . .

A templomok ércnyelvű harangjainak zúgása mellett, ajtatosságra gyülekeznek a hívők, az igazak, akiknek lelkét még nem rontotta meg a hiúságok ödöge és eifeledve minden gyűlöletet, az életnek marakodó és viaskodó hancsai csendesen, mély áhitattal, összekulcsolt kezekkel ülik meg a templomok padosrait és millió ajakról hangzik fel a szép, lélekemelő egyházi ének, a szeretet, béke és megtérés magasztos szolosszmája . . .

Az ünnepi szeretetnek és az embereknek egymással való megbékülésének meleg verőfénye alatt meglágyul a szív, új világ gyul a fásult lelkékben és az igazság által felszántott, a szeretet perzselő sugara alatt megújodott szívekbe bevésődnek a keresztény erény magvai és a gazdagok, a tehetősebbek könyörületesebbekké válnak a szegényekkel szemben, akik az ádáz világháború könyörtelen mersának és csapásainak következtében házról-házra cipelik nyomorukat és sötét, csillagtalan éjszakában vérkönnyeket sirnak, s a kínos szenvedések és fájdalmak sajtó tűzében égnek . . .

É. mialett mi itthon ünnepelünk és a templomok tömjén-illatában imát rebeg ajkank, azalatt künn, a messzi harctereken, az ünnepi harangok zúgása helyett a halál ontó ágyuk, a gyilkoló gránátok és pusztító srappnelek ontják az életet és a zengő szolozsma, csupa nyöges, halálnyöszörgés, jajdulás, könnyel telt sóhaj, égető fájdalom . . .

Ez a kép egészen más, mint az ünnepnapé . . .

De azért nem szabad csüggedni. A nagy Jövő képe nemsokára ki fog alakulni; a vihar, a Szeretet csodatevése által, már esendülésben van. A háború vészes felhői Kelet felől már szétnyíltak. A kegyetlen viaskodás alábbhagyott, elleneink megtörték és látni véljük a messzeség ködéből feltámadni az örök bekecsillogó sugarát . . .

Vajda Tivadar.

— A Máv. új üzletvezetőhelyettese. Mándy Bertalan üzletvezetőhelyettes Szegedre helyeztetett, helyére Gard a Dezsőt, a fiúmei főosztály főnökét nevezte ki az igazgatóság üzletvezetőhelyettesnek.

— Az idén is szabadságolják a kereskedőket. A honvédelmi miniszter a katonai szolgálatot teljesítő kereskedők szabadságolására nézve már tavaly adott ki a közös hadügyminiszter intézkedéseivel teljesen azonos intézkedéseket és ezek az intézkedések most is érvényben vannak. Ezek szerint a kereskedők és iparúzők üzletük vezetése és felügyelete céljából, szükség esetén ismétlenül kaphatnak előjáró honvédkerületi parancsnokságuktól rövid néhány napi szabadságot. Olyan fontos esetekben pedig, mikor az illetőnek okvetlenül hosszabb, tízennégy napon túl, egész négy hélig terjedő szabadságra van szükségük és ezt a körülményt a közigazgatási hatóságok is igazolják, a szolgálati viszonyok tekintetbe vétele mellett, a honvédelmi miniszter dönt.

— A sokgyermekes családapák és utolsó fiúk kímélése. Az 1917 szeptember 11-iki legfelsőbb parancs alapján, amely a sokgyermekes családapák és utolsó fiúk kímélésére vonatkozott, számos eléggé nem okolt kérvényt nyújtottak be. A hozzátartozók többszörben teljes elbocsátást, a mögöttes ország-részbe (otthonának közelébe) való szállítást vagy pedig hadtáptérületi tartós alkalmazást kértek, gyakran legénységi állományba tartozókra vonatkozólag is, jöllehet az illetők egyáltalán nem voltak a fronton beosztva. Illetékes helyen felhívják tehát a közönség figyelmét arra, hogy a legfelsőbb parancsirat csak az arcvonalon beosztottakra vonatkozik s ezeknek csak az állandó ellenséges tűzhatás körletén kívül való szolgálati állásra beosztását intencionálja.

— Az Országos Anya- és Csecsemővédő-Egyesület változatos tárgyú művészi képes levelezőlappait használjuk karácsonyi, újévi név- és születésnap, s egyéb alkalmi üdvözlő címlapra. Tíz darabonként 2 koronáért rendelhetők az Országos Anya- és Csecsemővédő-Egyesületnél Budapest, VII. Thököly-ut 83. Minden rendelő az Egyesület emberbaráti örekvéseit mozdítja elő.

— 6 elemi vagy 2 középiskolai osztályt végzett, egészséges fiú elsőrendű iparospályára tanulóni felvétetik. Jelenkezhetnek délelőtt 9 órától délután 5 óráig lapunk kiadóhivatalában, Darabos-utca 7.

Egy 52 cm. belvilágu üstház eladó Homokkeri, Budai Esaias-utca 8.

— A pataki dlákok országos szövetsége fölkéri mindazokat, akik a sarospataki főiskolában hosszabb-rövidebb ideig tanultak, legyenek szivesek teljes címüket és lakásukat a szövetség e nőkével, Gonda Béla miniszteri tanácsossal (Budapest, VIII. Mehmed szultán utca 10. sz.) közölni.

Táviratok.

Megkezdődtek a béketárgyalások.

Bresztlitovszk, dec. 23. (Hivatalos.)
A béketárgyalásokat ünnepélyes üléssel nyitották meg, amelyen a német, magyar és osztrák, bolgár, török és az orosz kiküldöttek vettek részt; köztük van Kühlmann államtitkár és Czernin gróf külügyminiszter is.

Lipót bajor herceg, mint a keleti front főparancsnoka üdvözölte a megjelenteket, sikeres munkát kívánt és felhívta Ibrahim Hakki pasát, hogy foglalja el a korelnöki széket.

Hakki pasa üdvözölte a megjelenteket és indítványozta, hogy Kühlmann államtitkár elnököljön, amihez hozzájárultak.

Ezután Kühlmann beszédei üdvözölte a megjelenteket és többek között azt mondta: Nem lehet szó természetesen arról, hogy a legkisebb részletekbe menő béke műve teremtesse meg a most megkezdődött tárgyalásokon. A szónok szeme előtt lebeg megállapítani azokat a legfontosabb alapelveket és feltételeket, amelyek mellett a béke és a barátságos szomszédi viszony főleg kulturális és gazdasági téren mielőbb ismét megindulhat és a tanácskozás azokról az eszközökről, amelyekkel a háború által ütött sebeket orvosolni lehetne.

Ezután a tanácskozások rendjét állapították meg. Használható német, bolgár, török, orosz és francia nyelv; a rangkérdéseket a képviselt államok alfabetikus sorrendje szerint oldották meg.

Az első orosz képviselő hosszabb beszédben ismertette a békeprogramot, amely lényegében azonos a munkás és katonatanács és az orosz parasztszövetségi programmal.

A négyes szövetség hatalmai kész segítséget fejezték ki, hogy az orosz fejtetések vizsgálatába bocsátkozzanak és a vizsgálat eredménye lesz a legközelebbi gyűlés tárgya.

A válasz alapelveit egységesen megállapítottuk.

Budapest, dec. 24. A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Bresztlitovszkban megkezdődtek a béketárgyalások. A mai napot a négy szövetséges hatalom delegátusai arra használták fel, hogy az orosz javaslatokra adandó választ tárgyalják. A tárgyalások folyamán a válasz alapelveit egységesen megállapították. Ezeknek formulázása holnap délután lesz.

Színház. Csarnok.

Albert Bassermann új filmje, a „Homo duplex” ma az Apollóban. A kiváló művész teljeszenzációsabb alakítása a két főszerepben. A „Homo duplex” budapesti előadásai szenzációképpen hatottak a közönségre. Jegy-lövétel.

A vengerkák Pasztor Ápd regényes életképe 4 felvonásban filmen ma kerül először az Urania vásznára. Az a főként orosz műföben járszó, a lézses pérvári éjszakákba kivődött magyar leányoknak tragikus sorsát ecsetelő mesteri színmű. A főszerepeket Lenkffy Lea és Törzs Jenő játszik.

Brown páter együgyűsége.

Angol regény.

10

Irta: G. K. Chesterton.

Végre megszólalt az utóbbi is, egyszerű méltósággal, meghajtott fővel és térdén összekulcsolt kézzel:

— Nos, én mégis azt hiszem, hogy lehetnek világok, amelyek fölébe emelkednek a mi értelmünknek. Az ég titkai kifürkészhetetlenek és én csak alázattal hajthatom meg fejemet előttük.

Majd még mindig meghajtott fővel és a néki, hogy pózt vagy hangját csak a legcsekélyebb árnyalattal is megváltoztatta volna, így folytatta:

— Most pedig legyen szives és adja ide a zafirkeresztet. Itt egyedül vagyunk ketten és úgy összetöröm minden csontját, hogy mukanni sem tud.

A teljesen változatlan hang és tartás valami különös brutalitást kölcsönöztek a beszélgetés meg azó fordulatanak. De az erekiye őrzője mégis aíg hogy egy keveset fordult a tarsa felé.

Még mindig kissé bambán nézett fel a csillagokra. Talán meg se értette, mit mondott a másik. Vagy talán megerente és a rémület elszibbasztotta.

— Halja-e, — mondá a magas pap még mindig ugyanazon halk hangon és ugyanabban a nyugodt pózban — én vagyok... Flambeau.

Majd kis szünet után:
— No csak gyérünk azzal a keresztel. Ideadja, vagy nem?

— Nem, — válaszolt a másik és ez az egyszerű szó egész különösen esendült.

Flambeau hirtelen ledobta papos modorát. A roppant rabló hátradőlt ülésben és hekan, de hosszan elcsodagta magát:

— Nem, — kiálotta — hát a főtisztelendő ur nem adja ide? Nem rossz! A his reverendás hűlye nem adja ide! És tudja-e, miért nem adja ide, öregem? Azt, mert már van a zsebemben!

Az essexi papocska most már egészen feléje fordult, arca a homályban a legnagyobb meglepetést arulta el és felénkén szót:

— Mondja kérem... biztos ön ebben?

Flambeau hatalmasan felkacagott:

— Komolyan, maga legalább is olyan mulatságos, mint egy háromfelvonásos bohózat. Igenis, maga ökö, biztos vagyok benne. Volt nekem annyi eszem, hogy megcsináljam az igazi csomag duplikátumát. Az erekiye az nálam van. Öreg trükk, pa er Brown, egész öreg trükk!

— Hogyne, — felelt páter Brown és téován végigsimított a haján. — Nagyon öreg trükk. Mar én is hallottam róla, régebben.

A gonosztevő hirtelen érdeklődéssel hajlott a kis falusi plébános fölé:

— Micsoda, maga is hallott már róla? Ugyan hol hallott róla maga?

— Hát a nevét azért nem kell megmondanom, — felelte a kis ember jámborul. — Tudja, ugy meggyönták nekem. Va aki, aki husz évig tenyesen élt kizárólag barna papircsomagok duplikátumaiból. Na lassan, amikor maga kezdett nekem gyanus lenni, rögtön eszembe jutott ennek a szerencsétlen flambéknak a módja ere.

— Kezdtém gyanus lenni? — ismételte a gonosztevő egyre fokozódó érdeklődéssel. — Hát magának lett volna annyi sütnivalója, hogy gyanut fogjon, amiért idehozta a Heath eme néptelen részébe?

— Dehogya, dehogya, — titakozott a kis pap bocsánatkérőleg.

(Folytatjuk.)

Nyilt-ter.

Előnyben megvéd a
NATTONI TELE
GIESSHÜBLER
SÁVANYÚVIZ
A legújabb
szoktala infocionus
hajlól; a pusztá
gránitszékélés
fakad.
Több epidémiánál lényegesen bevált.

Bő pénzből

készpénzes
— amortizációs —
kölcsönök
rövid uton
pár nap alatt folyósítatunk
az ingatlan 70-80 százalékáig

Agrária

Részvénytársaság
Budapest, VII. Erzsébetkörut 2.

Földbirtokosok,

kik ma rendelkeznek, kora tavasszal biztosan szánhatnak s ezért tanácsos már most nálam zonnal megrendelni a hírneves és elismert

új kétgéprendszerű motorekegarnitúrát mely egy elsőrangú németországi gyár gyártmányát képezi. Óriási előnye az eddigi szántógépekkel szemben, hogy láptalajban szerkezete és könnyűsége folytán nem süpped és kötött agyagos talajban is kielégítő munkát végez. A moto négycylinderes és 35 lóerős. Egyéb mezőgazdasági munkák elvégzésére is alkalmas, u. m. cséplésre, szecskavágásra, darakészítésre, vontatásra stb. Ugyancsak jánlok vételre 16HP gőzekegarnitúrához való

új alkatrészt, valamint új gőz és motorekéhez való sedronykötelet
Békesi Lajos műszaki iroda Rpest, Almásitér 8/b.

Lokomobilok magánjáróvá

való átalakításához szállítjuk az összes öntvényeket, fegyvereket, talplemezeket stb. stb. Lokomobilokat magánjáró gőz gépekért becsérélünk. Bővebbet

Friedrich Testvérek

gépgyárban, Temesvár.

A szerkesztésért felelős: A LAPKIADÓ.
Horovitz-nyomda Debreczen, Darabos-u 7,

Cserépkanták és korszok

vagonszámra

kaphatók

Izsák Gyulánál, Rév.

HARRY

luxus bőrtisztító-krém

garantált valódi békeidőbeli minőség.

H a r r y

az univérzál kedvelt sevró pasztája.

Eladási árak 1917 novemb. 10-től

40. szám 1 doboz 2.- K, 60. szám 1 doboz 3.50 K.
Kapható Debreczenben minden előkelőbb üzletben.

H a r r y

sevrópasztánk látszólagos mag s ara dacára mégis a legolcsóbb, mert a has nálatban kitűnik, hogy hasonlít a lanul kiadósabb, mint a Lülönfő e fajta hadicipókrémek, melyekből 3-4 doboz szükséges, hogy 1 doboz „HARRY” pasztát pótoljon.

Nagybani szétküldési telep:

Beiter és Tsa

vegyészeti gyár

Budapest, VII., István-ut 69.

Meg akar szabadulni ön
a rheuma, csusz és köszvénytől?

Igy a legbiztosabb szer a

Kanyó-féle

Rheumozon

amely bel- és külföldön
szabadalmazott, 51758. sz.
védjegyzett, amely ezeknek
adta vissza az egészségét.

Senki e hirdetést ne vegye reklámnak, en-
gemet vagy szeremet mindenki nem ismer-
heti, hanem mindenki saját maga győződjön
meg annak jószágos hatásáról, amely teljesen
gyógyít **Utasítással együtt 10 koronáért**
megküldöm utánvét mellett.

Hirdetésemre kérem ügyelni, mert papirihiány
miatt ritkán jelenik meg.

KANYÓ SÁNDOR

szabadalmazott rheuma gyógyszer készítő

Budapest, IV. Szarka-utca 7.

Egy üvegezett ajtó

betétrel jutányos árban eladó. Cím a
kiadóban.

Munkás leányok

felvételnek Honvéd-utca 16. sz.

Hirdetéseket

jutányos árban felvesz a kiadó-
hivatal, Darabos-utca 7.

Szabászati tanfolyam.

Tisztelettel értesitem a hölgyközönsé-
get, hogy lakásomon **Faragó-utca 18.**
alatt folyó évi dec. hó 31-től

szabászati és varrási
tanfolyamot

nyitok. A tanulni óhajtok **alapos kikép-
zést** nyernek mindenféle **női ruha,
fehérenemű, fiu- és gyermek-
ruhákból.**

A tanulás ideje alatt **díjtanul**
varrhatnak.

Jelentkezést a mai naptól elfogadok.

Halászné Hüsi Eszter,
szabászati tanítónő.

1000 koronát

kereshet havonta mindenki.

Hadiözvegy, rokkant is, ha új rendszert
sorsjegy-eladásunk képviselőjét elvállalja.
Szakértelem nem kell. Mellékfoglalkozásként
is üzhető. Sikeres működés esetén **nyugdíj-
képeség.** Tanítók jegyzők, egyéb tiszt-
viselők előnyben. Kíséreljék meg!

Tőzsdén jegyzett részvényeket ol-
csón lombardirozunk. —

Másutt levőket átvesztünk.

Olcsó I. és II-on helyű **jelzálogkölcsonőket**
nyújtunk.

Magyar Gazdasági Hitelbank r.-t.

Budapest, IV., Kötő-utca 8.

ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR

Debreczenben, Ferenc József-ut 16. sz.

- Alaptőke: 2.400,000 Kor. Tartalékok: 1.650,000 Kor.
Betétállomány 20.000,000 Korona. Érdek-közösségben
oooo a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankkal. oooo

Üzletágai:

Takarékbetétek, csekk-számlák, váltó-
leszámítolás, törlesztéses és jelzálog köl-
csönök. Értékpapírok vétele és eladása,
tőzsdéi megbízások, hitellevelek bel- és
külföldre. Előleg értékpapírokra s árukra.
Saját áruraktár. — Safe-deposit (magánletét
péntár). Idegen pénznemek vétele s eladása.
Külföldi átutalások
hadifoglyok részére.

AFFILIÁLT INTÉZETEI: Kébai takarékpénztár r.-társ.,
Nádudvari takarékpénztár r.-t., Hajdunánási gazda-
sági bank r.-t. — Fióktelep: Vámospércs.

Általános Forgalmi Bank

Részvénytársaság Debreczen.
Ferencz József-ut 32. (Saját ház)

Alaptőke. **3 millió korona.** Tartaléktőke. **320,000 korona.**

Érdekközösségben

az **Mercur Váltóüzleti Részvénytársasággal.**

A M. Kir. Osztályosrészletek főelárulási helye.

Foglalkozunk a banküzlet

összes ágaival.

Alapításai: Magyar szabadalmazott patkógyár részvénytársaság, Első élesdi mészégető részvénytársaság, Debreceni faipar részvénytársaság, Kacsi cserép és téglagyár részvénytársaság, Csanak József kereskedelmi részvénytársaság, Feketeerdői üveggyár részvénytársaság, Élesdi erdőipar részvénytársaság, Ocean magyar konzervgyár és kereskedelmi és részvénytársaság, Magyar halkereskedelmi és halkonzervgyár részvénytársaság.

Erdekeltség: Nagylétei takarékp. részvénytársasággal, Hitel és jelzálogbank r.-t. B.-Ujfalu, Általános Hitelszövetkezet Debreczen.

Mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál.

Debreczeni

Ipar és Kereskedelmi Bank

az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár r.-t. affiliált intézete

Debreczen [Szentanna-utca 13. sz.] Saját ház
Alapított 1867-ben.

Részvénytőke: **3 millió korona.** Tartaléktőke: **600,000 korona.**

Foglalkozik a bank üzlet minden ágával:

Elfogad betéteket magas kamatoztatás mellett
Törlesztéses kölcsönöket nyújt a legelőnyösebb feltételekkel
Osztályosrészletek főelárulási
Páncélrekesz (safe deposit) bérlet nagyon előnyös feltételekkel; ezeknek szabadhasználat a délutáni órákban is
Bor-értékesítő osztálya vesz és elad borokat; továbbá legmagasabb összegig előlegeket nyújt beraktározott borokra rendkívül előnyös feltételek mellett.

Affiliált vállalatok:

Debreczeni Mezőgazdasági Gépgyár rt.
Debreczeni Vas- és Rézbutorgyár rt.
Ingatlanértékesítő rt.

Előlegeket nyújt nagyon méltányos feltételekkel tőzsdén jegyzett papirokra, — hűlőnősen hadikölcsönkötvényekre, — valamint vidéki pénzüintézetek és iparvállalatok részvényeire is.

Debreczen sz. kir. város

Világítási Vállalata

Elvállalja:

Légszesz és villamos berendezések elkészítését, világítási, erőátviteli, fűtési és főzési célokra. A gáz és villamos világítás jobb és olcsóbb a petróleumnál. Gázzal sütni és főzni sokkal jobb és félannyiba kerül, mint fával. — Gázfűtési Kandallók és Fürdőkályhák minden másnál tisztábbak, kényelmesebbek, biztonságosabbak. — A villamos motor legcélszerűbb és legtakarékosabb hajtóerő a világon. — Szép és olcsó lámpák, csillarak és hozzávaló felszerelések kaphatók. — Elsőrendű pirszén (koks). — Fekete kőszénkátrány fatárgyak és épületek megvédésére. — Első minőségű Ammoniak sulphat (legbecesebb nitrogén-légeny műtrágya).

Tetszés szerinti mennyiségben kapható vagy megrendelhető a gyárban, vagy a városi üzletünkben **Piac-utca 81. sz. a.** Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál **az Igazgatóság.**

A légszesz és villamos gyárat az érdeklődő közönség bármikor megtekintheti.

Telefon: Gyár és igazgatóság **74. és 80.**
Városi üzlet **90. szám.**